

Rode draad reacties gemeenten op bouwstenennotitie

De reacties van de gemeenten op de bouwstenennotitie zijn bekeken en hieronder op hoofdlijnen samengevat. In deze notitie is de rode draad per thema opgenomen. Vervolgens is per onderwerp of alinea ook de reactie opgenomen.

Rode draad ALGEMEEN

Over het algemeen reageren de gemeenten positief op de hoofdlijnen uit de bouwstenennotitie. De leesbaarheid en het abstractieniveau blijven een punt van aandacht, evenals het concreter en beter meetbaar formuleren van de resultaten.

De bouwstenennotitie en de reacties hierop vormen een solide basis voor het samenwerkingsakkoord. De opmerkingen over concretisering of verdere inhoudelijke invulling worden meegenomen in de voorbereiding van het werkprogramma 2019.

Rode draad ECONOMIE

Alle gemeenten kunnen instemmen met het thema economie als één van de hoofdonderwerpen voor de samenwerking binnen de Metropoolregio.

Abstractieniveau

Meerdere gemeenten geven aan dat de opgaven op het gebied van economie nog een te hoog abstractieniveau hebben en vragen om een meer concrete uitwerking van de opgaven, zodat ze ook beter herkenbaar zijn en beter aansluiten op het doel van het versterken van ons vestigingsklimaat.

Reactie: Het doel van de samenwerking is nadrukkelijker beschreven in de inleiding van het samenwerkingsakkoord. In het werkprogramma 2019 vindt een concrete uitwerking van opgaven plaats.

Strategieontwikkeling

Meerdere gemeenten wijzen op de rol van de Metropoolregio in het verbinden van de gemeentelijke/subregionale economische agenda's op Brainport. Het portefeuillehoudersoverleg economie moet zich niet bezig houden met strategisch regionaal-economisch beleid, dat doet de stichting Brainport al. Overlap met het werkveld van Brainport Development moet worden voorkomen. Wel wordt extra aandacht gevraagd voor de manier waarop de Metropoolregio de gemeenten vertegenwoordigt in Brainport en dit terugkoppelt. Er wordt door andere gemeenten verwacht dat alle gemeenten, naast het meedenken over het jaarprogramma van de uitvoeringsorganisatie Brainport Development, via de Metropoolregio invloed op de strategieontwikkeling van Brainport kunnen uitoefenen.

Reactie: Strategiebepaling ligt bij Brainport en het portefeuillehoudersoverleg vormt een platform waarmee de 21 gemeenten vanuit de overheidspoot van de triple helix hierop input kunnen leveren. Tevens zorgt het portefeuillehoudersoverleg ervoor dat de verbinding wordt gelegd tussen de (boven)lokale opgaven en de input voor de Brainportstrategie. Hiermee vormen de 21 portefeuillehouders van het portefeuillehoudersoverleg economie een cruciale schakel tussen Brainport en de afzonderlijke gemeenten. Dit wordt ook zo in het werkprogramma 2019 opgenomen.

Met betrekking tot het versterken van de brede basiseconomie kunnen vraagstukken meestal geadresseerd worden aan andere overleggen dan bij het portefeuillehoudersoverleg economie. Het is dus zaak focus te houden en opgaven voor de Metropoolregio goed af te bakenen. Een aantal gemeenten vraagt om uitbreiding van de opgaven zoals op onderwijs, arbeidsmarkt en bereikbaarheid.

Reactie: In de nieuwe setting zijn arbeidsmarkt en onderwijs geen thema's meer voor de Metropoolregio, maar zijn onderdeel van het Brainport programma. Wel heeft het portefeuillehoudersoverleg economie een afstemmende rol om de inbreng vanuit gemeentes in het Brainport programma goed te borgen. Focus op bereikbaarheid vindt plaats in het thema mobiliteit met inachtneming van de economische component binnen dit thema.

METROPOOL

REGIO

EINDHOVEN

Verbinding thema's economie en mobiliteit

In de Kempen ligt het accent bij het versterken van het economisch vestigingsklimaat op een goede bereikbaarheid en een kwalitatief goede leefomgeving. Met name omdat de verbinding tussen de toeleverende MKB-bedrijven en de multinationals essentieel is. Een goede bereikbaarheid (alle modaliteiten) tussen stad en land is hierbij belangrijk.

Reactie: Hier ligt sterke verbinding tussen economie en mobiliteit. Bereikbaarheid door meerdere modaliteiten en de koppeling met economische hotspots in de hele regio is onderdeel van het thema mobiliteit.

Heeze-Leende vraagt expliciet aandacht om het toepassingsgebied voor de bouwstenen Economie en Mobiliteit bereikbaar te maken voor alle 21 deelnemende gemeenten en niet alleen de centrumgemeenten.

Reactie: Dit een belangrijk uitgangspunt van handelen, nadrukkelijker wordt vanuit het portefeuillehoudersoverleg economie ingezet om een sterke verbinding te realiseren met de economische gemeentelijke en bovenlokale agenda's.

Koppeling met lokale ondernemers

Reusel-de Mierden ziet het beter betrekken van lokale en subregionale ondernemersverenigingen bij de Brainportagenda als een taak van het portefeuillehoudersoverleg economie.

Reactie: Bij het ophalen en verbinden van de lokale en bovenlokale economische agenda's met de Brainport agenda wordt nadrukkelijk ook aan gemeentes gevraagd hierbij MKB's en Kennisinstellingen aan te laten haken. Hiermee is het een taak van de 21 leden van het portefeuillehoudersoverleg economie om dit te borgen.

Waalre vraagt specifiek aandacht voor het zichtbaar maken van het Stimuleringsfonds voor relevante ondernemers in de regio.

Reactie: Belangrijk speerpunt waar in het samenwerkingsakkoord en het werkprogramma 2019 op wordt ingezet.

Rode draad MOBILITEIT

Alle gemeenten kunnen instemmen met het thema mobiliteit als één van de hoofdonderwerpen voor de samenwerking binnen de Metropoolregio. Mobiliteit is geen doel op zich, maar is faciliterend en draagt bij aan het economisch vestigingsklimaat. Er wordt aandacht gevraagd voor de bereikbaarheid tussen stad en platteland. Er is een lange termijn visie nodig op het mobiliteitssysteem.

Reactie: Het accent ligt de komende jaren op verbetering van de bereikbaarheid door uitvoering van de bereikbaarheidsagenda "Brainport Duurzaam Slim Verbonden". Tegelijk zal de agenda op basis van maatschappelijke en technische ontwikkeling regelmatig worden aangepast.

Focus versus lokale opgaven

Er is focus nodig. Tegelijk vragen gemeenten aandacht voor specifieke en voor hen relevante knelpunten. In de lobby dienen lokale belangen meer meegenomen te worden. Er wordt gepleit voor een jaarlijks gesprek met de afzonderlijke gemeenten.

Reactie: Het portefeuillehoudersoverleg waar alle 21 gemeenten in vertegenwoordigd zijn is de plek voor gesprekken over wat er lokaal speelt in relatie tot de missie van de Metropoolregio. De recente afspraken bij de bereikbaarheidsagenda zijn leidend. Verfining en aanpassing is mogelijk bij het jaarlijks actualiseren van het projectenboek van de bereikbaarheidsagenda. Tevens wordt in het werkprogramma 2019 opgenomen dat het portefeuillehoudersoverleg mobiliteit een actieve rol speelt bij het leveren van input voor het projectenboek en ook op andere tafels (zoals bijvoorbeeld het bereikbaarheidsakkoord) nieuwe knelpunten kan benoemen vanuit de missie van het samenwerkingsakkoord. Knelpunten die niet passen binnen de missie, bijvoorbeeld door hun beperkte impact op het hele economische ecosysteem, kunnen beter en efficiënter op een ander schaalniveau worden opgepakt. Lokale belangen die niet dienend zijn aan de gezamenlijke missie maken daarom geen deel uit van de gezamenlijke lobby.

METROPOOL REGIO EINDHOVEN

Strategische focus versus tactisch-operationele opgaven

Behalve strategisch kan de inzet van de Metropoolregio ook tactisch operationeel zijn. RUP subsidies moeten ook buiten de Bereikbaarheidsagenda beschikbaar blijven.

Reactie: De tactisch-operationele inzet betreft de werkzaamheden ten aanzien van de GGA-regio. Verruiming van de inzet van GGA\RUP subsidies mag niet ten koste gaan van de uitvoering van de Bereikbaarheidsagenda.

Digitale bereikbaarheid

Betrek ook de digitale bereikbaarheid bij het thema mobiliteit.

Reactie: De ontwikkeling van een regionaal glasvezelnet is geïnitieerd vanuit de werkplaats Economische Strategie. Dit onderdeel van het thema economie wordt benoemd in het Samenwerkingsakkoord en concreet gemaakt in het werkprogramma 2019.

Rode draad ENERGIETRANSITIE

Alle gemeenten kunnen instemmen met het thema energietransitie als één van de hoofdonderwerpen voor de samenwerking binnen de Metropoolregio. Het belang en de gezamenlijke urgentie van het thema energietransitie op het schaalniveau van de 21 gemeenten wordt onderstreept. De mate van concreetheid wordt door een groot aantal gemeenten als een gemis gezien. De opgaven om te komen tot een regionale energiestrategie en voor 2050 te voldoen aan de afspraken uit Parijs vraagt ook van lokale gemeenten commitment en daadkracht!

Reactie: In het werkprogramma 2019 staat opgenomen dat we als regio een Regionale Energie Strategie opleveren. In het najaar 2018 wordt een startnotitie met plan van aanpak uitgewerkt voor de Regionale Energie Strategie (RES). De RES bevat het energieverbruik en de CO2-uitstoot van de regio, het potentieel aan duurzame opwekking en de concrete plannen om de vraag en aanbod bij elkaar te brengen. Hierin zullen de gemeenten onder andere afspraken maken over de locaties waar (grootschalige) duurzame energie wordt gerealiseerd. De startnotitie met plan van aanpak zal aan de gemeenteraden worden voorgelegd.

Focus van de opgaven

Focus niet alleen op zon, wind en energieopwekking. Uit de gemeentelijke reacties blijkt dat er naast de inzet op het opwekken van duurzame energie via zon of wind ook aandacht en ruimte in de agenda moet zijn voor geothermie en andere nieuwe duurzame vormen van energieopwekking. Naast de investeringen in de opwekking van energie door de gemeenten wordt er ook belang gehecht aan andere maatregelen dan energieopwekking. Voorbeelden die daarbij genoemd worden zijn investeringen in energieopslag voor dalmomenten, energiebesparingen, gasloos en de opgave om gezamenlijk te zorgen voor een lagere CO2-uitstoot.

Reactie: Het werkprogramma 2019 geeft een meer gespecificeerd overzicht van de energiebronnen waarop we ons in de regio richten. Geothermie zal een belangrijke pijler zijn in de Regionale Energie Strategie. De energietransitie in zijn geheel is een complexe opgave. De belangrijkste eerste stap is het besparen van energie en CO2-uitstoot, bijvoorbeeld door isolatie van woningen en bedrijfsgebouwen. Ook de (grootschalige) opslag van energie is een belangrijke uitdaging. We zullen gezamenlijk met de verschillende partijen in de regio (naast de gemeenten partijen als Brainport Development, Enexis, kennisinstellingen, waterschappen etc.) moeten afspreken en afstemmen hoe de verschillende elementen slim worden opgepakt. De te nemen stappen worden in het werkprogramma 2019 concreter gemaakt.

‘Helder’ speelveld

Gemeenten geven aan dat er voorkomen moet worden dat er zaken ‘dubbel’ opgepakt gaan worden. Als voorbeeld worden hierbij genoemd de duurzaamheidstafel van de ODZOB en de energietransitie binnen de Metropoolregio Eindhoven. We ontkomen er als gemeenten niet aan om bij de opgaven ook onze partners te betrekken. Aanpassing van de energie-infrastructuur is nodig om ook daadwerkelijk snelheid te kunnen maken

Reactie: Met de ODZOB wordt reeds samengewerkt, bijvoorbeeld in de organisatie van bijeenkomsten voor gemeenten om kennis te delen. De Gesprekstafel duurzaamheid krijgt haar plek bij het portefeuillehoudersoverleg Energietransitie dan wel de koplopersgroep waarin ook externe partners aangehaakt zijn. De ODZOB is bij uitstek de plaats voor uitvoering van opgaven, de Metropoolregio richt zich op onze gezamenlijke strategie en afstemming.

METROPOOL

REGIO

EINDHOVEN

Concrete projecten

De concrete slag naar de daadwerkelijke (grootschalige) uitvoering wordt gemist. Dit geldt voor niet alleen de grote projecten, maar ook de middelgrote projecten. De Energietransitie wordt nu top-down vormgegeven. Men zou graag zien dat de input eerst vanuit de subregio's komt. Per gemeente zijn er verschillen tussen de projecten, waarmee die opgave/doelstelling wordt gerealiseerd.

Benoem minstens 3 projecten om op te pakken. Uit de reacties van de gemeenten blijken al veel initiatieven die omarmd kunnen worden door de samenwerking, zoals bijvoorbeeld grootschalige wind- en zonne-energie de Kempen en geothermie in Helmond en Someren. Maak ook gebruik van het toetsingskader van de integrale strategie ruimte.

Reactie: De concretisering naar projecten en de inbreng van de gemeenten krijgt vorm in de jaarlijkse werkprogramma's in samenhang en in relatie tot de regionale energiestrategie. Diverse gemeenten worden momenteel ondersteund vanuit de Metropoolregio in het traject om te komen tot de realisatie van grootschalige energieprojecten. In het werkprogramma 2019 vindt een verdere concretisering en de doorvertaling van projecten plaats en wordt aangegeven hoe die tot realisatie te brengen. Lopende projecten kunnen hierbij als startmotor fungeren.

Ruimtelijke en planologische inpassing

Gemeenten vragen aandacht voor de vereiste integrale (planologische) afstemming en vertaling van het thema Energietransitie. Een belangrijk onderdeel van de RES is een kaart met locaties voor (grootschalige) projecten zon, wind en geothermie. De RES moet innovatie niet in de weg staan.

Reactie: De planologische inpassing van duurzame energie oplossingen is onderdeel van de regionale focus. De RES is hier een basis voor.

Klimaatdoelstellingen

Een concreet plan van aanpak om de klimaatdoelstellingen van Parijs te realiseren wordt in de notitie gemist. De gemeente Helmond nodigt de regio uit om haar einddoel (2050) aan te scherpen (2040).

Reactie: De urgentie en noodzaak wordt door alle gemeenten gevoeld en ervaren. De omschreven ambitie in het samenwerkingsakkoord is als uiterste moment opgenomen. Het is vanzelfsprekend dat indien we daarin de mogelijkheden hebben om meer vaart te maken, dit zeker niet nalaten. Het opstellen van een concreet plan van aanpak is een actie die opgenomen wordt in het werkprogramma voor 2019.

Rode draad TRANSITIE LANDELIJK GEBIED

Alle gemeenten kunnen instemmen met het thema transitie landelijk gebied als één van de hoofdonderwerpen voor de samenwerking binnen de Metropoolregio. Het uitgangspunt dat een sterk en vitaal landelijk gebied noodzakelijk is voor een concurrerend vestigingsklimaat in de regio, wordt bevestigd.

Concretisering

Transitie landelijk gebied is minder uitgewerkt dan andere thema's. Daar is gezien de voorgeschiedenis begrip voor, maar het thema heeft nodig dat het wordt geconcretiseerd.

Reactie: Transitie landelijk gebied is als samenhangend thema op de regionale schaal een nieuw thema. In het werkprogramma 2019 worden de regionale opgaven verder uitgewerkt. Eén van de eerste taken voor het portefeuillehoudersoverleg transitie landelijk gebied is het concretiseren van haalbare opgaven in het perspectief van een streefkader.

Inhoud

Omdat de uitwerking nog voor belangrijk deel gemaakt moet worden, bestaat het risico dat de insteek te ambitieus is. De doelen moeten op korte termijn haalbaar zijn.

Reactie: Het werkprogramma 2019 wordt getoetst aan haalbaarheid en doelgerichtheid. De opgaven in dit thema zijn talrijk. Het is belangrijker om haalbare en tastbare resultaten te bereiken dan om alle opgaven te verkennen.

METROPOOL

REGIO

EINDHOVEN

Specifiek over het streefbeeld, beeldkwaliteitsplan en afwegingskader wordt gevraagd om meer duidelijkheid wat het betreft en waarom ze moeten worden opgesteld. Het mag niet zo zijn dat in plaats van versnellend, vertragend werkt.

Reactie: Het is belangrijk dat de opgave voor de transitie van het landelijk gebied bijdraagt aan een concurrerend vestigingsklimaat in de regio. Dit vraagt om een scherp kader en blik op wat we op regionaal niveau willen bereiken. Het maken van de genoemde producten is geen doel op zich, maar ondersteunend aan de urgentie van het thema. In het werkprogramma 2019 wordt dit nader geduid.

Er wordt gevraagd om een balans op economie, ruimte (inclusief natuur) en leefbaarheid. Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor de stedelijke component. De relatie stad-land is van belang.

Reactie: Het thema is, wordt en blijft van de 21 gemeenten. In het samenwerkingsakkoord wordt deze balans verwoord, zowel in de inleiding als bij het thema zelf.

Rol en aanpak

De rol en toegevoegde waarde van de regio moet helder zijn. Zeker ten opzichte van hetgeen gemeenten, subregio en provincie al doet. Plus de uitvoering door de ODZOB. Daarbij wordt aangegeven dat er geen behoefte is aan regionaal beleid. Regionale aanpak zal niet doorslaggevend zijn, maar op dit schaalniveau de transitie van het landelijk gebied behandelen is wel van toegevoegde waarde. Partners, zowel andere overheden als maatschappelijke organisaties en ondernemers, moeten goed betrokken worden.

Reactie: Maatschappelijke organisaties, ondernemers en andere overheden worden intensief betrokken bij het onderwerp transitie landelijk gebied. De schaal van de regio is belangrijk om kennis uit te wisselen, op gedeelde opgaven kracht te maken en om lobby te organiseren. Daarbij wordt gekeken naar de toegevoegde waarde van de regio op rol en aanpak van provincie (m.n. provinciaal instrumentarium) en uitvoerende rol van gemeenten en ODZOB.

Het is niet de bedoeling dat op regionale schaal nieuw beleid gemaakt wordt. Wanneer de terminologie dit suggereert, wekt het een verkeerde indruk.

Naast ruimtelijke ook economische opgave

Het onderdeel 'Transitie Landelijk Gebied' vooral ruimtelijk ingestoken. Ook de innovatieve ontwikkelingen in de huidige sector dienen toegevoegd te worden aan de Transitie Landelijk Gebied. Door conflicterende wet- en regelgeving kunnen vooralsnog niet alle ambities voortvarend opgepakt worden waardoor innovatie uitblijft.

Het regionaal streefbeeld vereist een zorgvuldige participatief proces. Vraag is of het opstellen van een regionaal streefbeeld, een plan van aanpak en een ruimtelijk-economisch afwegingskader voor 21 gemeenten zich wel leent voor dit schaalniveau.

Reactie: Het stimuleren van alternatieve economische dragers, inclusief innovatieve ontwikkelingen in de huidige sector, is een van de 3 opgaven in dit thema. Het uitgangspunt is dat het streefbeeld voor het landelijk gebied een regionale opgave is, met ruimte voor variaties die aansluiten bij de kenmerken van de verschillende delen van de regio.

Toerisme, recreatie, ecologie

Bij thema Transitie Landelijk Gebied graag toevoegen 'toerisme en recreatie'. Ook kan verder worden ingegaan op de positie, die de steden innemen in de grotere regionale ecologische uitdagingen, zoals bijvoorbeeld de dooradering van beken, die door de stad lopen.

Reactie: Binnen het zoeken naar nieuwe economische dragers zijn toerisme en recreatie voorbeelden hiervan. Het versterken van de ecologische kwaliteit is een regionale opgave in dit thema, waarbij de stadsbeken van belang zijn voor de relatie stad-platteland.

Rode draad SAMENWERKING EN GOVERNANCE

In algemene zin wordt er aandacht gevraagd voor de democratische legitimiteit van de samenwerking. Ook de term 'draagvlak' komt in veel reacties terug en is een belangrijk aandachtspunt voor het functioneren van de samenwerking en dient terug te komen in de structuur en bevoegdheden.

Reactie: Dit is verwerkt in de inleiding en het governancehoofdstuk van het samenwerkingsakkoord.

METROPOOL REGIO EINDHOVEN

Constatering van enkele gemeenten: de 'subregio' heeft geen formele positie in de samenwerking en zou dit wellicht wel moeten krijgen.

Reactie: Gezien de verschillen in de manier waarop subregionaal wordt samengewerkt (van formeel via akkoord tot informeel in afstemming) is hierover geen passage opgenomen in het governancehoofdstuk. Wel is het samenwerkingslandschap geschetst, met daarin voorgaande constatering.

Breder toekomstperspectief

De gemeente Helmond acht een breder toekomstperspectief op de toekomst van de regio voor de komende tien jaar van belang voor het succes van de regio.

Reactie: In Deel 1 (Waar doen we het voor) is de missie van de Metropoolregio beschreven. In de paragraaf Bestuurlijke uitvoering (4.5) is de zorg voor de (lange) termijn regionale strategie expliciet als een taak voor het Dagelijks Bestuur beschreven.

Focus en adaptiviteit.

Gemeenten onderschrijven in het algemeen de gekozen focus en bepleiten terughoudendheid in het toevoegen van nieuwe thema's. Daarnaast moet het Regionale Samenwerkingsakkoord de vrijheid en flexibiliteit bieden om adaptief te kunnen inspelen op actuele (inhoudelijke) ontwikkelingen

Reactie: Focus is nodig voor slagkracht maar nieuwe ontwikkelingen kunnen om aanpassingen vragen. Adaptiviteit is van strategisch belang om als regio succesvol te blijven. In de paragraaf Samenwerkingsakkoord (4.3) is uitgewerkt hoe nieuwe thema's en opgaven worden opgepakt.

Gemeenschappelijke regeling en samenwerkingsakkoord

In het algemeen zijn de reacties op het in stand houden van een gemeenschappelijke regeling positief. Eventuele aanpassing van de GR gebeurt via de gemeenteraden.

Best: niet zonder meer kiezen voor een zware GR. Compactere organisatie, dus niet per definitie gelijk aan SRE-tijd. Kunnen losse samenwerkingsakkoorden niet volstaan per thema? Oproep: nader advies inwinnen. Over het algemeen steun voor keuze GR.

Son en Breugel: mogelijke integratie (bedrijfsvoering) van de GR'en in Zuidoost-Brabant voor meer samenhang en transparantie.

Valkenswaard: verwacht dat de Update tot een aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling leidt waarover de gemeenteraden een besluit kunnen nemen.

Reactie: Een GR is nodig vanwege de taken van het samenwerkingsverband: betaalautoriteit en een openbaar lichaam met eigen personeel. In de paragraaf De Gemeenschappelijke Regeling en het Statuut Overlegorganen (4.8) is een termijn aangegeven waarop de Update in de GR en het Statuut wordt ingeregeld. Integratie van bedrijfsvoering van de GR'en in Zuidoost-Brabant heeft in dit kader geen prioriteit.

Breed draagvlak voor de keuze voor een samenwerkingsakkoord en het uitgangspunt 'samenwerken is samen werken'. Vaststelling zou via gemeenteraden moeten gebeuren.

Aandacht voor gelijkwaardigheid van de aan de samenwerking deelnemende gemeenten.

Reactie: De gemeenteraden worden in positie gebracht om aan de voorkant mee te denken over de vierjaarlijkse regionale kaders en hebben de mogelijkheid om via zienswijzen en de positie van het AB-lid inbreng te leveren op het vast te stellen akkoord. Het meenemen aan de voorkant zoals dat in dit proces ook heeft plaatsgevonden door bijeenkomsten in januari, juli en in oktober.

Jaarlijkse werkprogramma's

Het is niet duidelijk hoe de jaarlijkse werkprogramma's tot stand komen en wie hieraan een bijdrage levert. Gepleit wordt voor een heldere omschrijving van een voortvarende aanpak, waarbij het zwaartepunt van de inzet van gemeenten niet op de opstelling van het werkprogramma komt te liggen, maar op de uitvoering daarvan. Verwacht wordt in de programma's concrete projecten terug te vinden zijn, die door de te vormen koplopergroepen opgepakt kunnen worden.

Reactie: De jaarlijkse werkprogramma's kunnen concrete projecten en acties bevatten. In de paragraaf Samenwerkingsakkoord (4.3) is aangegeven dat het jaarlijkse werkprogramma de concrete acties en mijlpalen voor dat jaar bevat. In de paragraaf Bestuurlijke uitvoering (4.5) is het proces beschreven.

Structuur Metropoolregio Eindhoven

Algemeen: een zuivere scheiding van rollen en verantwoordelijkheden moet zichtbaar zijn. Alle gremia krijgen een duidelijk afgebakende taak. Voorkom onduidelijkheid over bevoegdheden.

Reactie: De nieuwe governance is hier nadrukkelijk op ingericht.

Algemeen Bestuur

Het AB-lid van een gemeente vormt de schakel tussen samenwerking en gemeente en behartigt de belangen van de regio.

Het AB moet geen stempelmachine worden. Nu is de rol van het AB nog te beperkt.

Het AB zou het jaarlijkse uitvoeringsprogramma moeten vaststellen.

Reactie: Deze opmerkingen zijn verwerkt in het governancehoofdstuk.

Dagelijks Bestuur

Twee geluiden ten aanzien van de samenstelling, soms in combinatie met elkaar:

1. Het Dagelijks Bestuur moet een brede regionale afspiegeling vormen, met een afgevaardigde per subregio voor een zo breed mogelijk draagvlak.
2. Het Dagelijks Bestuur zou een inhoudelijke rol van betekenis moeten hebben, bijvoorbeeld door de trekkers van de portefeuillehoudersoverleggen een plaats in het DB te geven. DB stuurt op inhoud, samenhang en strategie.

Reactie: Er is gekozen voor de variant waarin het DB wordt aangevuld met de voorzitters van de portefeuillehoudersoverleggen. Dit past het beste bij de inhoudelijke rol van het DB en biedt de mogelijkheid om integraliteit en voortgang optimaal te bewaken. Subregio's hebben binnen de Metropoolregio-samenwerking geen formele status. Wel wordt gestreefd naar een zo goed mogelijke regionale spreiding binnen het DB (de Kempen, A2-gemeenten, de Peel en het Stedelijk Gebied).

Eersel: Rol DB is niet helemaal correct. De begroting wordt niet vastgesteld door het DB, maar door het AB op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen.

Reactie: Dit is aangepast in het governancehoofdstuk.

Rol gemeenteraden

De 21 gemeenteraden zijn kaderstellend en controlerend.

Reactie: Dit is het uitgangspunt in de opzet van de governance. Onder andere door middel van regionale ontmoetingen blijven raadsleden verbonden met de voortgang van de samenwerking. Door verbinding via het AB-lid en de inhoudelijke portefeuillehouders is het mogelijk om standpunten af te geven in de samenwerking.

Informatievoorziening

Gemeenten vragen goed en tijdig geïnformeerd te worden over de ontwikkelingen in de portefeuillehoudersoverleggen. Zorgpunt is hoe portefeuillehouders terugkoppelen aan de raad, met welk mandaat ze hierin functioneren en hoe de raden kunnen meedenken en sturen. Zorg voor monitoring van de gemaakte afspraken. Daarnaast zijn periodieke ontmoetingen van de 21 raden om onderling kennis en ervaringen uit te wisselen van belang.

Reactie: Alle 21 gemeenten zijn vertegenwoordigd in het AB en in elk portefeuillehoudersoverleg. Gemeenteraden regelen lokaal hoe ze vorm geven aan de controlerende rol. Daarnaast is er 2 keer per jaar een Regioconferentie. In de paragraaf Gemeenteraden in positie (4.4) is dit aangegeven.

Raadstafel 21

Enerzijds is er een reactie waarin de Raadstafel21 niet langer van toegevoegde waarde is.

Anderzijds is een gemeente van mening dat de 'Raadstafel21' gehandhaafd dient te blijven.

Reactie: De Raadstafel21 maakt geen onderdeel uit van de voorgestelde governance, aangezien de betrokkenheid van de raden op andere manier versterkt wordt. De Raadstafel21 kan zelf bepalen of ze haar activiteiten voortzet. In de paragraaf Gemeenteraden in positie (4.4) is dit verwoord.

Portefeuillehoudersoverleggen

Steun voor inrichting van de portefeuillehoudersoverleggen. Raden hebben een rechtstreekse lijn naar hun eigen lokale vertegenwoordiger in één van de portefeuillehoudersoverleggen.

Reusel- De Mierden: voorstel voor een evaluatie van het functioneren van de portefeuillehoudersoverleggen na één jaar.

Reactie: Dit is het uitgangspunt in de opzet van de governance. De gemeenschappelijke regeling wordt op dit moment nog niet aangepast; dit volgt in de loop van 2020, als de nieuwe samenwerkingsvorm gestalte heeft gekregen en de eerste resultaten zichtbaar worden.

METROPOOL REGIO EINDHOVEN

Koplopersgroepen

Ketenpartners moeten een plek hebben in de koplopersgroepen.

Aandacht voor een reële capaciteitsinzet van ambtenaren van gemeenten bij de koplopersgroepen.

Reactie: Dit is het uitgangspunt in de opzet van de governance. In het governancehoofdstuk wordt dit verder uitgewerkt.

Ambtelijke capaciteit/organisatie

De Metropool-organisatie mag zich niet ontwikkelen tot een uitvoeringsorganisatie. Wel moet de organisatie over voldoende personele kwaliteit beschikken.

Reactie: Dit is het uitgangspunt in de opzet van de governance.

Achterblijvende thema's

Aandachtspunt is wat er met de achterblijvende thema's gebeurt. Ook deze opgaven zijn van belang in het kader van het realiseren van de regio-brede ambities. De onderlinge afstemming binnen geheel Zuidoost Brabant hierover goed moet zijn geregeld, ook ten aanzien van de relatie met de Provincie die de regio op deze onderwerpen aanspreekt.

Reactie: Het gaat hier om de thema's die op een ander schaalniveau of door een andere organisatie efficiënter of effectiever opgepakt kunnen worden. Het is aan de gemeenten om dit te organiseren en elkaar op aan te spreken, waarbij de Metropoolregio Eindhoven zorgt voor een warme overdracht met incidentele financiering. Maar de Metropoolregio Eindhoven heeft geen rol in deze thema's na de overdracht, c.q. wanneer het Samenwerkingsakkoord is vastgesteld. In Deel 1 (Waar doen we het voor?) wordt de reden om thema's los te laten vermeld.

Rode draad FINANCIEN

De kosten voor de realisatie van de opgaven zijn nog niet inzichtelijk gemaakt. Er is gevraagd om een financiële vertaling te maken van het Samenwerkingsakkoord. Een drietal gemeenten geven aan dat ze verwachten dat het afstoten en afschalen van taken consequenties heeft voor de hoogte van de inwonerbijdrage.

Reactie: Er is sprake van een nieuw samenwerkingsakkoord met daarbinnen 2 volledig nieuwe opgaven. Gedurende het jaar 2019 houden we vast aan de door het Algemeen Bestuur op 4 juli vastgestelde begroting 2019 en de daarin opgenomen inwonerbijdrage en inzet van de ambtelijke ondersteuningsorganisatie. Gekoppeld aan het voorbereidings- en besluitvormingsproces van het werkprogramma 2020 formuleert het dagelijks bestuur een voorstel over de voor de inzet en omvang van de ambtelijke ondersteuningsorganisatie Metropoolregio Eindhoven en de voor de realisatie van het samenwerkingsakkoord benodigde regionale werkbudgetten.

In het Algemeen Bestuur van december zullen het Samenwerkingsakkoord en het Werkprogramma 2019 voorliggen. Het Werkprogramma 2019 leidt niet tot een begrotingswijziging omdat het is opgesteld binnen de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders van de Begroting 2019.

Taken die niet meer terugkomen in de samenwerking worden overgedragen aan de subregio's/gemeenten. Er is gevraagd om aan te geven welke financiële gevolgen dit heeft.

Reactie: Dit is besproken in het Algemeen Bestuur op 4 juli. In het AB is besloten om het jaarresultaat 2017 onder te brengen in een bestemmingsreserve voor een zachte landing van de opgaven in de subregio's en Gulbergen/RHCE. Het uitwerkingsvoorstel hiervan wordt voorgelegd aan het Algemeen Bestuur op 12 december.